

לא מפסיקים לשיר

מוחלט כל ניסיון של עשייה תיאטרלית יותר מעמיקה, ולי לא ימכרו לוקשים כי ניתן לעי שות תיאטרון גם בחדר פרטי. בעיני התיאטרון מיועד להמונים, וכל אחד, המנסה כיום לעשות תיאטרון בעל משמעות מסוימת, יצטרך למצוא את קהלו בבתי-קברות, כי אנשים חיים ילכו רק למחזמר, ואף אחד מאיתנו לא יהיה מסוגל להתמודד עם תיאטרון ראוותני,

מדינת ישראל אינה שונה ממדינות אחרות, ומדרך הטבע הצטרפה לאופנה החדשה. הצלחת המחזמר עלובי החיים בארץ, היא הוכחה שאין כל הכרל בין תל-אביב לברדשט או וינה. אבל באנגליה דברים משתנים ויש להניח שבסופו של דבר התיאטרון ישוב ויתעסק עם תכנים בעלי משמעות ורמה ספרותית גבוהה.

סרטים כמו תיקונות גדולות, מרמזים ששיל"טונה היאפי של תאצ'ר עומד להסתיים. האימת היא שהאנגלים יכולים לספוג גלים כאלה של ריקנות אינטלקטואלית, כי התיאטרון

באנגליה יש קהל נאור. השתתפותי בפסטיבל אדינבורו לפני שנתיים, ונדהמתי להיווכח שלמחזה של ג'ון אורטון האנגלי הגיעו לא יותר מ-30 צופים, ואילו לקירקס אוסטרלי, שהציג מופע משעשע, איראפטר היה להשיג כרטיס.

משמע, שהבידור מנצח בכל העולם, ואנשים אינם מעוניינים להתמודד עם מחזמר

אנשי התיאטרון וגם המבקרים מתייחסים בשיא הרצינות למיקצוע של זה. אולי בגלל זה ביקורת התיאטרון לעולם לא מצחיקה. ככל זאת צחקתי השבוע כשקראתי את הכותרת הבאה המאפיינת את האקלים התרבותי שהשתלט בתיאטרון הישראלי.

הכותרת מתייחסת לביקורת על המחזמר קברט, ואומרת: "יפה אבל מזוייח".

אני לא מתייחס למחזמר, כי לא ראיתי אותו, וגם אינני מבקרת תיאטרון, אלא כאדם הנמצא מהצד השני של המיתר. ברצוני רק

„אל תתנו

להרדים אתכם

בעזרת תפאורות,

חילבושות ותאורה"

לנתח את הסמנטיקה של הכותרת ודרכה לה בין מה מתרחש בתיאטרון שלנו, שלכאורה הפך למשהו הדומה לכרודוי בזעיר-אנפין. אין בכונותי להאשים את קברניטי התיאטרון הישראלי במדיניות מזוייפת. הם לא המציאו את המחזמר כתחליף לאמנות, ואם נבין היטב מניין ההשראה נשאבת, נוכל להתייחס לכל העניין מתוך היכנס אויבייטיבי, אבל לא סלחני.

כל העסק התחיל בלונדון, תחת ממשלתה של מרגרט תאצ'ר. הגברת, שאינה מעריצה נלהבת של המוזות האמנותיות, החליטה לקיץ את התקציבים של התיאטרות האנגלים, ואז, מחזמר-ברירה, פתח התיאטרון הלאומי השייקספירי את שעריו ואיפשר למלחיני המחזמר עלובי החיים, להציג, תחת מטושה של אמנות, מחזמר מוצלח, אבל בסופו של דבר מזלנו ולא יותר.

אז לנו להיות מתוסבכים, ולחשוב שרק



חיים

קב

מי צריך פוליטיקה כשיש סכס?

מורכבים, המטפלים בבעיות אנושיות בצורה הגונה ואכזרית.

גם כארצות-הברית של היום אין חידושים רבים בתחום התיאטרון המודרני. אבל כולנו יודעים שבלופטים מסויימים נעשים ניסיונות מרתקים ביותר. אירופה, ובראשה אנגליה, ראתה כאמנות לא רק ערך רב מבחינה רוחנית, אלא את סם החיים עצמם.

תאצ'ר העניינית שברה את הקונסנוס הזה, ודרשה מהתיאטרון להפוך לעסק מכניס, והבידור הנוכחי, בצורת המחזמר, ככש את כל העולם בסערה.

„הליכוד ניצח.

התיאטרון הכוליטי

היה תמיד

שנוא נכשו"

שלהם מבוסס חזק.

כאן, אצלנו, אופנת המחזמר שרפה כל חל"קה טובה. התיאטרון הישראלי חושש היום להתעסק עם מחזות מורכבים, וכל הנהלה מעדיפה להסתכן בהעלאת מחזמר, שיעלה מאות אלפי שקלים. מריצים את קברט, חוזרים לקזבלן ומייבאים מחזמר מאמריקה, בתיקווה שקהל ירוץ וימלא את הקופה.

התיאטרון הישראלי המסובסד מאבר, לאטילאט כל ייחוד. רוב השחקנים מובאים מהחוץ וכדרך כלל לא מדובר כשחקנים, אלא בזמרים ורקדנים. התיאטרון הישראלי גם חרשש להוכיח את המילה פוליטיקה, וכאן יש לציין שהליכוד אכן ניצח, כי התיאטרון הפירליטי הישראלי היה מאו ומתמיד שנוא נפשו. לכן גם מועדון שמאלי, בכיכול, כמו צווחא, מציג את הסאטירה שלו כבידור טהור, ללא כל עורבות פוליטית.

מובן מאליו שמדיניות זאת חונקת באופן



גאון

באנוסט תהיה לו הכנסה גדולה?

המתחרה בתוכניות של הטלוויזיה הצבעונית. עונת המחזמר נותנת לצופה הרגשה כי הוא נמצא עכשיו בלונדון או בנייריורק, אבל כשהוא יוצא החוצה לרחוב, הוא נזכר שכאן תל-אביב, ובמרחק של כמה קילומטרים, מתיחשת האינתיפאדה ובירושלים קיים שילטון המפיל עליו מיסים כבדים, ההופכים את חייו לגהנומיים.

עודו רבתי ותשובו לדון בבעיות האמיתיות. אל תתנו להרדים אתכם בעזרת תפאורות, תילבושות מהממות ותאורה משוכללת.

יוסף מוודי

החרב איננה אס"ם

על כלי-נשק תנ"כיים (יום שכולו טוב, "במדינה", העולם הזה 28.6.89).

כל אחד והתנ"ך שלו. אבל אפילו להעולם הזה, בכתבת-הגינני של טיורייה-מתחלים האלימים, אין צורך לסלף את עובדות ההיסטוריה.

התנ"ך איננו מלמד שבקרב בין אס"ם ובין אבן, האבן חזקה יותר. התנ"ך מלמד שביקר בין חרב, חנית וכידון, שהיוו את נשקו האישי של גוליית הפלשתי, ניצחו. חלוקי האבנים של דויד.

לוא היה כידו של גוליית אס"ם, חוששני שפני ההיסטוריה היו שונים לגמרי.

אברהם בכור, ירושלים

גי'ונג של תזמיר

על נוסח עברי למנוח לועזי (מיכ"ב תבים", העולם הזה 21.6.89).

הקראה בן-שמאל מציעה שירוסם (שיר-פירוסם) כתחליף עברי למנוח הלועזי ג'ונג.

אין עיני צרה בהצעה זו, אך ברצוני להודו כיר מונח אחר, המשתגר והולך, הן בקרב אנטי-הפירוסם והן בקרב אנטי-הלשון (אף שאין הוא מונח רישמי שקבעה האקדמיה ללשון העברית) — תזמיר.

העולם הזה 2706

לשם פתיחה הרי שלוש הצעות משלי: צעיר מטורף ורבי-און, אהב ביותר תיאטרון.

כשננו לעברו —

הוא הציג את אברו

ושאל: אני לא כשירון?

צעירה שמנמנה, שמה חיותה, היתה, לא עלינו, שרמוטה.

היה לה עיסוק

שכרוך בפסוק,

רחב כמו מכאן עד כלכותה.

תיירת אחת מפריז?

נהגה בלילות להפריז.

אם לא סיפקו לה

גברים להילולה —

היתה מתפרצת בקריז.

יורם ברנע, תל-אביב

מכונית מניבה

על הגידול בגניבות מכוניות אל-פא רומיאו (תשקיף", העולם הזה 7.6.89).

אינני בטוח שגונבים את המכוניות מתוצרת אלפא רומיאו רק על-מנת לפרקן ולספק חלקי-חילוף לבעלי אלפא רומיאו הנתונים עתה במצוקת חלקי-חילוף נוכח קריסת עסקי

הם של יבואני האלפא. לרעתך, כבעל אלפא משנת 1984, שעש-תה כבר איזה 150 אלף קילומטר, ושאינה נהנה ממנה עריין בכל נסיעה, גונבים את האלפא מסיבה הרבה יותר פשוטה: היא פשוט מכונית מעולה, או, כמו שאומרים החבר'ה — מכונית מגניבה.

העולם הזה

השבועון של ישראל

העורך הראשי: אורי אבנרי
מנהל: אברהם סימון
מנהלת מחלקת-ימודעות:
רינה מיטרני

המערכת והמינהלה:
תל-אביב, רחוב גורדון 3
(ת.ד. 136, מיקוד 61001)
טלפון: (03) 232262/3/4
פקס: (03) 245130
המז"ל: העולם הזה בע"מ
הדפסה: הדפוס החדש
הצעה: גר
תל-אביב, יד תרזים 7
טלפון: (03) 377056

המנהל הכללי: דויד גרשנבוין